

VALTION JA VANTAAN KAUPUNGIN VÄLINEN AIESOPIMUS (2008 – 2011) PITKÄAIKAISASUNNOTTOMUUDEN VÄHENTÄMISEKSI

Tämän valtion ja Vantaan kaupungin välisen aiesopimuksen tarkoituksena on vähentää pitkäaikaisasunnottomuutta valtion ja kuntien yhteisin toimenpitein. Vastavänlaiset aiesopimukset on tehty Helsingin, Espoon, Tampereen, Turun, Lahden, Kuopion, Joensuun, Oulun ja Jyväskylän kaupunkien kanssa.

Aiesopimuksen lähtökohtana on pääministeri Vanhasen II hallituksen 14.2.2008 hyväksymä pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisohjelma (2008 - 2011). Ohjelman tavoitteena on puolittaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2011 mennessä ja tehostaa toimenpiteitä asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi.

Aiesopimuksilla luodaan edellytykset sille, että vuoteen 2011 mennessä voidaan pitkäaikaisasunnottomille osoittaa noin 1 250 asuntoa tai tukiasuntopaikkaa. Asuntois- ja tukiasuntopaikoista osoitetaan Helsinkiin 750, Espooseen ja Vantaalle molempiin kaupunkeihin 125 asuntoa tai tukiasuntopaikkaa sekä Tampereelle, Turkuun, Lahteen, Kuopioon, Joensuuhun, Ouluun ja Jyväskylään yhteensä 250 asuntoa/tukiasuntopaikkaa vuoteen 2011 mennessä.

Pitkäaikaisasunnottomilla tarkoitetaan sitä asunnottomien ryhmää, jonka asunnottomuus on pitkittynyt ja kroonistunut tai uhkaa kroonistua siksi, että tavanomaiset asumisratkaisut eivät tämän ryhmän kohdalla ole toimineet.

Pitkäaikaisasunnottomat on jaoteltu ensisijaisesti tuen tarpeen mukaisesti. Kohderyhmiä ovat mielenterveys- ja päihdeongelmaiset miehet ja naiset, monisairaantuneet käyttöhäiriöiset, huumeongelmaiset nuoret sekä vankilasta vapautuvat vangit ja kriminaalihuollon asiakkaat. Ryhmät eivät kaikilta osin ole tarkkaan rajattavissa ja niissä on myös osittaista päällekkäisyyttä.

Sopimus tulee voimaan 1.9.2008 niissä sopimuskunnissa, jotka ovat sen siihen mennessä hyväksyneet. Ympäristöministeriö edistää ja koordinoi sopimuksen toteutumista. Valtion puolelta sopimus hyväksytään ympäristöministeriön (YM), sosiaali- ja terveysministeriön (STM), Rikosseuraamusviraston, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) päätöksinä. Raha-automaattiyhdistys (RAY) hyväksyy sopimuksen vastaavalla tavalla. Sopimus on voimassa 31.12.2011 saakka. Sopimusta voidaan tarkistaa vuosittain. Sopimus on tarkoitus uudistaa vuoden 2011 aikana.

Aiesopimukseen sisältyvien hankkeiden toteutuksen lähtökohtana on vuokrasuhteeseen tai hoidolliseen asumiseen perustuva asuminen, johon järjestetään tarvittava yksilöllinen tuki. Asumiseen tarkoitettujen tilojen tulee olla rakentamis- ja terveyslainsäädäntöön perustuen tarkoituksenmukaisia ja viihtyisiä ja turvata asukkaille terveellinen ja turvallinen elinympäristö. Asunnottomien sosiaalipalvelujen tavoitteena on tarjota asiakkailleen yksilöllistä asumiskykyä ja tuen tarvetta vastaava asumismuoto. Asumiseen liittyvien palvelu-

jen tulisi vastata sosiaali- ja terveysministeriön mielenterveys- ja päihdepalvelujen laatusuosituksia. Asuntoloiden käytöstä pitkäaikaisasunnottomien asuttamiseen luovutaan ja asuntolat peruskorjataan tuetun asumisen yksiköiksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö osoittaa valtion rahoitusta tukipalvelujen tuottamiseen vaadittaviin henkilöstölisäyksiin, joilla toteutetaan ohjelmaan hyväksyttäviä kehittämishankkeita. Kaupunkien omina tai ostopalveluina toteutettaville kehittämishankkeille osoitetaan valtion rahoitusta enintään 50 % edellä mainituista palkkausmenoista. Rahoitus maksetaan valtioneuvoston hyväksymän sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen kehittämissuhtelman eli KASTE - ohjelman 2008 - 2011 kautta.

Valtion rahoituksen toteutuminen edellyttää, että eduskunta sisällyttää tarvittavat vuosittaiset määrärahat talousarvioon.

Vantaan kaupungin rahoituksen toteutuminen edellyttää, että Vantaan kaupunginvaltuusto sisällyttää tarvittavat vuosittaiset määrärahat talousarvioon.

Vantaan pitkäaikaisasunnottomuuden vähentäminen muodostaa yhden hankkeen, jonka piiriin kuuluvien projektien avustuspäätökset tehdään kuitenkin hakemusten perusteella ARA:ssa ja STM:ssä vuosittain. RAY kohdentaa avustuksensa sovittuihin hankkeisiin vuosittaisen määrärahasa puitteissa.

Kohdennetut toimenpiteet pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseksi

1. Vantaa toteuttaa pitkäaikaisasunnottomuuden kehittämishankkeessa vuosina 2008 - 2011 yhteensä 125 asuntoa tai tuetun asumisen paikkaa pitkäaikaisasunnottomille. Vantaan kehittämishankkeeseen sisältyvät projektit joihin haetaan valtion rahoitusta on esitetty liitteessä 1. Liitteessä 2 on projektit, jotka voidaan siirtää liitteen 1 projekteiksi, jos liitteen 1 projektit viivästyvät tai jäävät toteutumatta. Taulukoissa on esitetty myös edellä kuvatun ryhmäjaottelun mukainen kohderyhmä kullekin projektille.

ARA osoittaa vuosina 2009-2011 ehdollisia avustusvarauksia pitkäaikaisasunnottomuutta Vantaalla vähentäville liitteen 1 tai liitteen 2 asuntohankkeille enintään 7,0 miljoonaa euroa ja sitoutuu avustamaan niitä edellyttäen, että hankkeet täyttävät erityisryhmien asunto-olojen parantamista koskevan lain edellytykset. Projekteille osoitettavan investointiavustuksen osuus on enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista.

RAY tukee vuosina 2009-2011 tukiasuntojen hankintaa vapautuville vangeille ja rikollisluonnollon asiakkaille.

2. STM osoittaa Vantaan kehittämishankkeen lisähenkilöstön palkkausmenoihin enintään 1,050 miljoonaa euroa vuosina 2008 - 2011. Vantaan kehittämishankkeeseen sisältyvät lisähenkilöstöä edellyttävät projektit, joihin haetaan valtion rahoitusta on esitetty liitteessä 3. Liitteessä 4 on projektit, jotka voidaan siirtää liitteen 3 projekteiksi, jos liitteen 3 projektit viivästyvät tai jäävät toteutumatta. STM:n osuus on enintään 50 % edellä mainituista palkkausmenoista.

3. Rikosseuraamusvirasto toteuttaa yhteistyössä ohjelmaan osallistuvien kaupunkien ja asumispalveluja tuottavien järjestöjen kanssa kehittämisprojektin, jossa tuotetaan toimivia paikallisia ja asiakaskohtaisia käytäntöjä asunnottomien vankien tuettuun asuttamiseen.

Asunnottomuuden ennaltaehkäisy

4. Vantaan kaupunki osoittaa nuorisoasuntojen rakentamista varten kolme tonttia ohjelmakaudella 2008 – 2011 (liite 5). Hankkeissa kehitetään uusia yhteistyömalleja, joissa voivat olla mukana mm. järjestöt, kirkko ja elinkeinoelämän yritykset. Hankkeiden tarkempi aikataulu ja kustannukset selviävät investointiavustusten hakemisen yhteydessä.

5. Vantaan kaupunki palkkaa yhden uuden sosiaalisen isännöitsijän Vantaan vuokra-asunnot oy:n vuosina 2009 - 2011. ARA osoittaa tähän enintään 25 000 euron avustuksen lähiöohjelman kautta maksettavista varoista. ARA:n osuus on enintään 20 % hyväksyttävistä kustannuksista.

Edellytyksenä avustuksen saamiselle on, että häätötilanteista ja niihin liittyvistä yhteistyökäytännöistä laadittu kirjallinen suositus viedään päätöksentekoon vuoden 2009 aikana ja otetaan sen jälkeen yleiseen käyttöön Vantaan kaupungin omassa toiminnassa. Kaupunki käynnistää ehdotusten mukaisista toimintakäytännöistä neuvottelut keskeisten yleishyödyllisten vuokranantajien kanssa.

Muut hankkeet

6. Tavoitteena on, että Helsinki perustaa yhteistyössä Espoon ja Vantaan kanssa pääkaupunkiseudulle pysyvän, verkostomaisen kehittämysyksikön, joka vastaa asunnottomien palvelujen kehittämisestä, tutkimuksesta ja koulutuksesta alueellaan. Pysyvä kehittämysyksikkö on suunniteltu perustettavaksi Hietaniemenkadun, Olarinluoman vastaanottokodin ja Koisonrannan palvelukeskuksen yhteyteen. Toiminnan kustannukset ja rahoitus selvitetään erikseen.

Seuranta

Aiesopimuksen seuranta perustuu valtion ja kaupunkien säännölliseen tietojenvaihtoon ja vähintään kerran vuodessa järjestettävään neuvotteluun. Seuranta varten perustetaan ARA:n johdolla toimiva pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisohjelman seuranta- ja ohjausryhmä, jossa on edustettuna aiesopimusten osapuolet.

Seuranta toteutetaan vuosittain marraskuun loppuun mennessä laadittavassa toimeenpanoraportissa, joka sisältää yhteenvedon hankkeen ja sen projektien etenemisestä ja kustannusten ja rahoituksen sitoutumisesta sekä suunnitelman seuraavan vuoden aikana jatkuvista ja käynnistyvistä projekteista

Seurattavia asioita ovat aiesopimuksessa tarkoitettujen toimien edistyminen sekä niiden vaikutukset asunnottomuuden kehitykseen (suluissa vastuutahot):

- asunnottomuuden ja pitkäaikaisasunnottomuuden määrällinen kehitys (ARA, kunnat)
- hankkeiden edistyminen (ARA, STM, RAY, kunnat)

- tukihenkilöstön rekrytointi (kunnat ja STM)
- kustannusten ja rahoituksen toteutuminen (kunnat, ARA, STM, RAY)
- asutettavien pitkäaikaisasunnottomien henkilöiden määrä ja kohderyhmä (kunnat)

Helsingissä 18 päivänä elokuuta 2008

Jan Vapaavuori
Asuntopoliittinen ministeri

Paula Risikko
Peruspalveluministeri

Tuija Brax
Oikeusministeri

Hannu Rossilahti
Ylijohtaja, ARA

Hannu Salokorpi
Johtaja, RAY

Esa Vesterbacka
Pääjohtaja,
Rikosseuraamusvirasto

Vantaalla päivänä elokuuta 2008

Juhani Paajanen
Vantaan kaupunginjohtaja

Erkki Laakkonen
Vantaan hallintojohtaja

Liite: Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman Vantaan toimeenpanosuunnitelma 2008-2011 (26.5.2008), liitteet 1- 5.

**PITKÄAIKASUNNOTTOMUUDEN VÄHENTÄMISOHJELMAAN
VANTAAN TOIMEENPANOSUUNNITELMA VUOSINA 2009-2011 TOTEUTETTAVAT HANKKEET**

Liite 1

Asumispalvelukohde	Paikat	Henkilöstö	Kohderyhmä	Toteuttaja	Investointi avustus-anomus	Vuosi	tontti / osaketila	kustannus-arvio	avustuksen määrä
Viidakkokuja	24	8	pitkäaikaisasunnottomat mielenterveyskuntoutujat	Y-säätiö	RAY	2009	72032 / 4	3 000 000 €	1 500 000 €
Laukkarinteen palvelutalo	4(42)	0,5	Seniori-ikäisten palveluasuminen; 10% vaikeasti asutettavia	vanhus- ja vammaispalvelut	ARA	2009	94019 / 24	500 000 €	250 000 €
Tuettuja erillisasuntoja	8	2	korvaushoidossa olevat	Sininauhasäätiö	ARA	2009	osakeasuntoja	900 000 €	450 000 €
Koivutorin palvelutalo	3(34)	0,5	Seniori-ikäisten palveluasuminen; 10% vaikeasti asutettavia	vanhus- ja vammaispalvelut	ARA	2010	74403 / 1	300 000 €	150 000 €
Alppimyyrän toimitilan laajennus	11(25)	2	ikäntyneet pitkäaikaisasunnottomat päihdeongelmaiset	Diakonissalaitos	ARA	2010	Simonpirtin kiinteistö	160 000 €	58 000 €
Tuettu asuminen	15	(2)	päihteetöntä asumista pitkäaikaisasunnottomille naisille	Vantaan A-kilta / Y-säätiö	ARA	2010	puuttuu	1 800 000 €	900 000 €
Tukiasumisen yksikkö	30	1	määräaikaista asumista tarvitseville pitkäaikaisasunnottomille	VAV	ARA	2011	63131 / 1	3 500 000 €	1 750 000 €
Tuettuja erillisasuntoja	25	1	pitkäaikaisasunnottomille siirtymävaiheessa kohti itsenäistä asumista	Y-säätiö / Sininauhasäätiö	RAY	2009 - 2011	osakeasuntoja	2 400 000 €	1 200 000 €
Tuettu asuminen	12	5	pitkäaikaisasunnottomille mielenterveyskuntoutujille	Y-säätiö	ARA	2011	Kotkansiipi 7	2 000 000 €	1 000 000 €
Tuettu asuminen	8	0	vapautuvat vangit ja kriminaalihuollon asiakkaat	KRITS	RAY	2009	osakeasuntoja	-	
YHTEENSÄ	140	20						14 560 000 €	7 258 000 €

ARA 4 558 000

RAY 2 700 000

**PITKÄAIKAISASUNNOTTOMUUDEN VÄHENTÄMISOHJELMAAN
VANTAAN TOIMEENPANOSUUNNITELMA**

VUOSINA 2012- 2015 TOTEUTETTAVAT HANKKEET

Liite 2

Hanke	Paikat	Henkilöstö	Kohderyhmä	Toteuttaja	Investointi avustusanomus	Vuosi	tontti / osaketila	kustannusarvio	avustuksen määrä
Tukiasumisen yksikkö	20	2	asunnottomuusuhan alaisille määräaikaista asumista	VAV / kaupunki	ARA	2012	puuttuu	2,4 milj €	1 200 000 €
Tuettu asuminen	20	2	päihteetöntä asumista pitkäaikaisasunnottomille	Vantaan A-kilta / Y-säätiö	ARA	2012	puuttuu	2,4 milj €	1 200 000 €
Havukosken Ässäkodit	12(80)	1	tuettua asumista pitkäaikaisasunnottomille	S-asunnot		2012	asemakaava tekeillä	1,4 milj €	700 000 €
Vahvasti tuetun asumisen yksikkö	25	10	pitkäaikaisasunnottomille; 2D	perhepalvelut	ARA	2013	puuttuu (Marja-Vantaa)	2,9 milj €	1 450 000 €
Tuettu asuminen	30	6	pitkäaikaisasunnottomille mielenterveyskuntoutujille	VAV / soster	ARA	2013	puuttuu	3,3 milj €	1 750 000 €
YHTEENSÄ	107	21						12,4 milj €	6 200 000 €

Liite 3

**PITKÄAIKAISASUNNOTTOMUUDEN VÄHENTÄMISEN TOIMEENPANOSUUNNITELMAN TOTEUTUMISEEN
TARVITTAVA HENKILÖSTÖ VUOSINA 2009- 2011**

osa 1	Liikkuva henkilöstö			Avustustarve
	palkattavien uusien työntekijöiden määrä	työntekijöiden vuositason kustannukset	kumuloituvat kustannukset	
2009	7	270 000 €	270 000 €	135 000 €
2010	2	51 840 €	321 840 €	160 920 €
2011	0	0 €	321 840 €	160 920 €
VUOSINA 2009-2011	9		913 680 €	456 840 €

osa 2	Asumispalveluyksiköiden henkilöstö			Avustustarve	Henkilöstön kokonaislisäys (Osa 1 + osa 2)		
	palkattavien uusien työntekijöiden määrä	työntekijöiden vuositason kustannukset	kumuloituvat kustannukset		työntekijöiden vuositason kustannukset	kumuloituvat kustannukset	Kumuloituva avustuksen osuus
2009	10,5	291 600 €	291 600 €	145 800 €	561 600 €	561 600 €	280 800 €
2010	2,5	64 800 €	356 400 €	178 200 €	116 640 €	678 240 €	339 120 €
2011	7	181 920 €	538 320 €	269 160 €	181 920 €	860 160 €	430 080 €
VUOSINA 2009-2011	20		1 186 320 €	593 160 €		2 100 000 €	1 050 000 €

Vuonna 2009 tarvittavien työntekijöiden palkkauksen perusteella kahdella on sosiaalityöntekijän palkkaus (45 000 €) ja muilla 15:lla sosiaaliohjaajan palkkaus (36 000€)

Osmankodin henkilöstö sekä aikuissosiaalityön työntekijät palkataan heti vuoden 2009 alusta, muut kesällä 2009

Muina vuosina palkkausperusteena on sosiaaliohjaajan kelpoisuus ja henkilöstömenoperusteena on 36 000 €/ työntekijä sekä 8kk:n työskentely aloitusvuonna

Edellä esitetyn henkilöstön erittely

Liitteen 3 erittely

Kohde	Työtehtävä	Henkilöstömäärä	Aikataulu
Osmankoti	Asunnottomien asuntojen henkilöstö: asumisen ohjaus	3	2009
Aikuissosiaalityö	Vaikeasti asutettavien, asunnottomien ja asunnottomuus uhan alla olevien henkilöiden asumisen järjestäminen ja tukeminen, häätöjen ehkäisy	4	2009/2 2010/2 2011/0
Vapautuvien vankien tukeminen	sosiaalityö ja asumisohjaus	2	2009
Asumisohjaaja	asumisen ohjaus	0	2009
Villenpirtti	itsenäiseen asumiseen siirtymisen valmistelu ja siirtymävaiheen tukeminen	0	2009
Liikkuva henkilöstö yhteensä		9	
Hankkeisiin liittyvä henkilöstö	Uusien asumispalvelukohdeiden henkilöstö vuosina 2009-2011	20	
Uusi henkilöstö yhteensä		29	

Päihitteetöntä asumista naisille -hankkeen henkilöstö vuodella 2012

Osa 3	Uusien asumispalveluyksiköiden henkilöstö 2012- 2015			Avustustarv e
	palkattavien uusien	työntekijöiden vuosittaisen kustannukset	kumuloidut kustannukset	
2012	7	252 000 €	252 000 €	126 000 €
2013	16	576 000 €	828 000 €	414 000 €
VUOSINA 2012-2015	23		1 080 000 €	540 000 €

Liite 4

VUOSINA 2009 - 2011 TOTEUTETTAVAT NUORISOASUNTOHANKKEET

Liite 5

Hanke	Paikat	Henkilöstö	Kohderyhmä	Toteuttaja	Vuosi	tontti / osaketila	kustannusarvio
Rosendahlinkuja	15(154)		itsenäistyvät nuoret10-15% asunnottomille	Nuorisosäätiö	2008	50045 / 5	1,8 milj €
Kilterinrinne 4	5(46)		itsenäistyvät nuoret10-15% asunnottomille	Nuorisoasuntoliitto	2009	15802 / 2	0,6 milj €
Palokunnanmäki	4(35)		itsenäistyvät nuoret10-15% asunnottomille	Nuorisoasuntoliitto	2009	on	0,5 milj €
YHTEENSA	24	0					2,9 milj €